

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος

Ενότητα 6.2.: «Αντιγόνες».

Οι Αντιγόνες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: Β. Brecht,

Die Antigone des Sophokles.

Ευφημία Δ. Καρακάντζα

Τμήμα Φιλολογίας

[Έρευνα και παρουσίαση από τον Αλέξανδρο Βελαώρα, BA in English Language and Literature (U of Athens, 2002), BA in French Language and Literature (U of Athens, 2007), M.A. in Renaissance English Literature (U of Sussex, 2004), M.A. in European Literature and Culture (U of Thessaloniki, 2012)].

Σκοποί ενότητας

- Παρουσίαση της πρόσληψης της *Άντιγόνης* του Σοφοκλή στη μεταπολεμική Γερμανία από τον B. Brecht.
- Παρουσίαση των βασικών σημείων της *Άντιγόνης* του B. Brecht.
- Παρουσίαση της πρόσληψης της *Άντιγόνης* του Brecht στο θέατρο.

Περιεχόμενα ενότητας

- Η πρόσληψη των παραστάσεων της *Άντιγόνης* του Σοφοκλή στη ναζιστική Γερμανία.
- Η πρόσληψη της πολιτικής διάστασης της *Άντιγόνης* του Σοφοκλή από τον B. Brecht.

Bertolt Brecht,
Die Antigone des Sophokles (1948)

Alexandros Velaoras

Class on the
Reception of the Ancient Greek
Drama

Department of Philology,
University of Patras 2015

“Antigone [as an exemplar of high Western culture] is perhaps the only play ... to have been (re)produced all over the world, and an enormous number of these productions have reconceived and remade the play to address modern local-and in some cases international and global-issues and concerns.”

(Mee & Foley 2011)

The appropriation of Sophocles' tragedy by Nazi Germany

performed some 150 times
between 1939 and 1944

Levels of Interpretation of the Sophoclean Text (a selection)

Religious (human / divine)

Political (*πόλις / οἶκος*)

Social (male / female)

...

The Reception of the Performances of Sophocles' *Antigone* in Nazi Germany

Antigone unable to understand the political realities motivating Creon's actions

VS

Antigone symbolically resisting an oppressive dictatorship

Brecht's version

Brecht's Hölderlin's Sophocles' *Antigone*

Brecht's Prologue

Berlin. April 1945.

Daybreak.

*Two Sisters return to their apartment from
the air raid shelter.*

[...]

Thebes at War

- ✓ Whose war is it?
- ✓ A struggle for power and money
- ✓ Barbaric nature of the culture presented

Antigone's disobedience

- ✓ Patriots and traitors
- ✓ The divine law of the State (!?)

Creon

- **Usurper**
- **Arrogant**
- **Tyrant**

The Ode to Man (Brecht's version)

'Man, monstrously great (*ungeheuer gross*), when he reduces nature to subjection, becomes, when he reduces his fellow man to subjection, a great monster.'

The Individual and Society

Antigone

- aware of the implications of her action
- expects the townspeople to join her

Creon

communal vs personal

Gods and Fate

the fate of man is to be found
only in man himself

Vs

“Then pray no more; for mortals have no release from
destined misfortune.” (Soph., *Ant.*, 1337-8)

Hence...

 ...Thebes' downfall is a political affair.

Performances

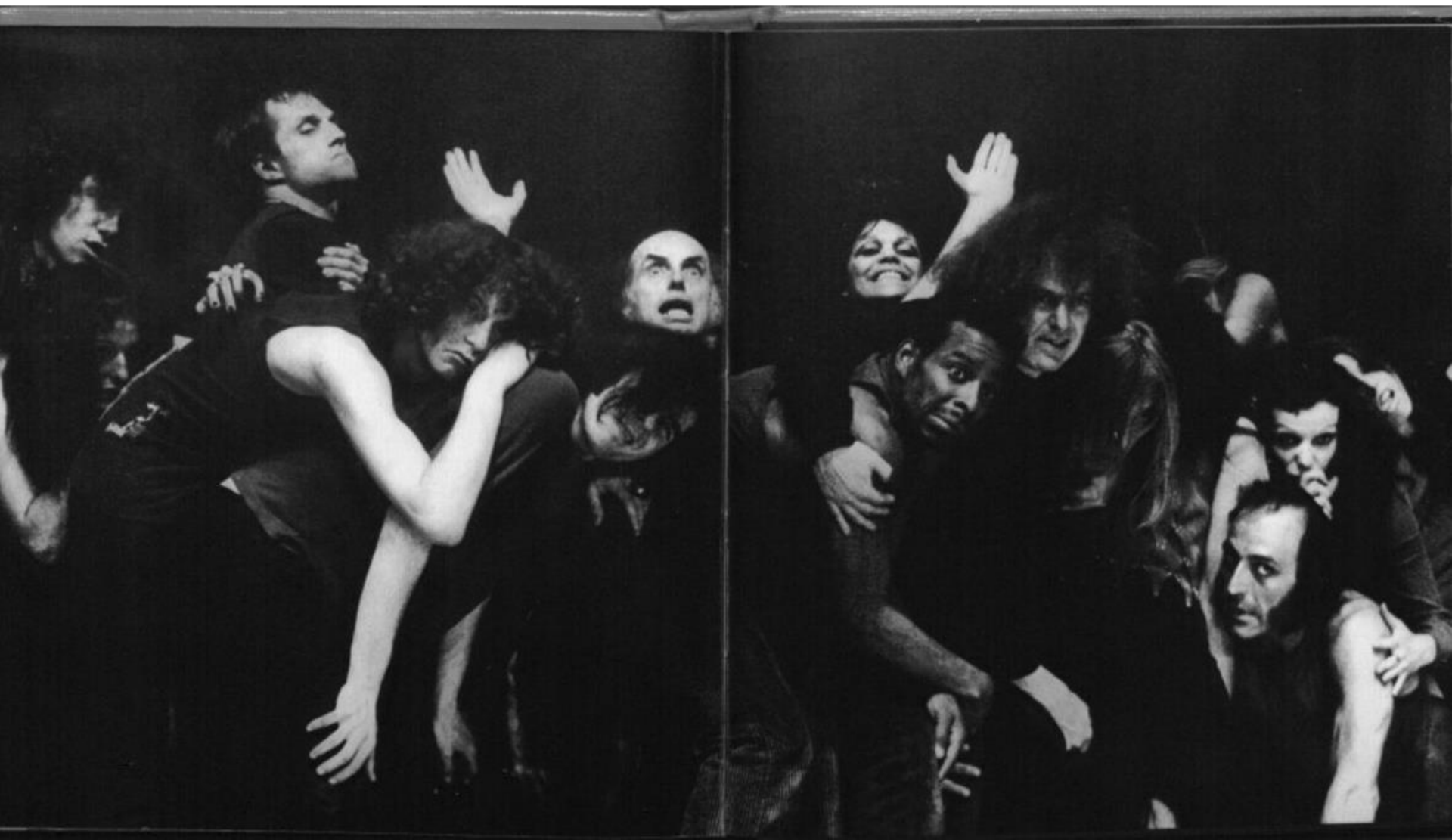
“Aesthetics are political.”

(Mee & Foley 2011)

The Living Theatre's original production of *Sophocles' Antigone*, premiering 1967.

Dir. Dimiter Gotscheff

(Hamburg, 2011)

Dir. Chris O'Neill

(Shakespeare Carolina, Rock Hill, South Carolina, 2012)

Dir. Federico Tiezzi

(Emilia Romagna Teatro Fondazione - Teatro Metastasio
Stabile della Toscana - Compagnia Lombardi/Tiez, 2006)

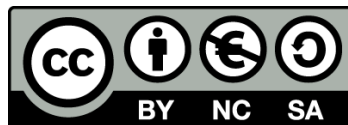

Thank you!

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright: Πανεπιστήμιο Πατρών, Ευφημία Δ. Καρακάντζα, 2015. Ευφημία Δ. Καρακάντζα. «Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος. Αντιγόνες. Οι Αντιγόνες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: B. Brecht, *Die Antigone des Sophokles*». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1919/>.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Φωτογραφίες: Χρήση για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Διαφάνειες 19 – 21: *The Living Book of the Living Theatre*.

Greenwich, CT: New York Graphic Society, 1971.

<http://oliviasantigone.tumblr.com/> - .

Διαφάνειες 22 – 23: *Die Antigone des Sophokles von Bertolt Brecht*. Dir.

Dimiter Gotscheff (Hamburg, 2011). [http://www.thalia-](http://www.thalia-theater.de/de/presse/pressefotos/stuecke-spielzeit-2010-11/die-antigone/)

[theater.de/de/presse/pressefotos/stuecke-spielzeit-2010-11/die-antigone/](http://www.thalia-theater.de/de/presse/pressefotos/stuecke-spielzeit-2010-11/die-antigone/) .

Διαφάνεια 24: *Antigone*. Dir. Chris O'Neill (Shakespeare Carolina, Rock Hill, South Carolina, 2012).

<http://clclt.com/theclog/archives/2012/07/18/theater-review-antigone>.

Διαφάνειες 27 - 29: *Antigone di Sofocle*. Dir. Federico Tiezzi

(Emilia Romagna Teatro Fondazione - Teatro Metastasio Stabile della Toscana - Compagnia Lombardi/Tiez, 2006).

<http://www.lombarditiezzi.it/spettacolo-foto-20-Antigone-di-Sofocle>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

